

CBOS, Edukacja małych dzieci, dane z 2011 r.

Wiosną 2011 r. Centrum Badania Opinii Społecznej, działając na zlecenie Ministerstwa Edukacji Narodowej, przeprowadziło badanie opinii rodziców dzieci urodzonych w latach 2004–2007. Badanie przeprowadzono metodą wywiadu bezpośredniego na reprezentatywnej próbie 1548 rodziców. Poniższa analiza dotyczy opinii rodziców dzieci sześciolletnich i siedmioletnich.

Analiza:

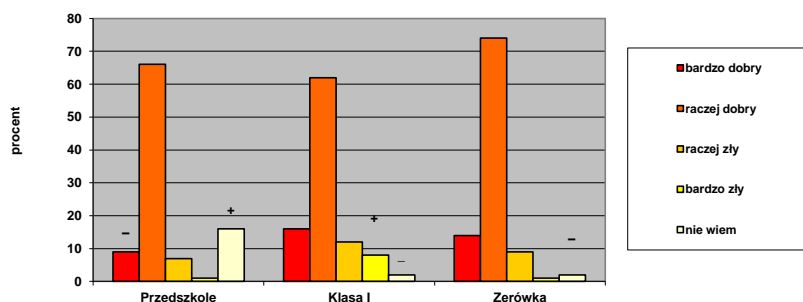
Próbki: pytanie Q76 w połączeniu z Q75 wyodrębnia 3 grupy sześciolatków, które w roku szkolnym 2010/2011 edukowały się:

- w przedszkolu (221, czyli 52%)
- w klasie I (50, czyli 12%; według GUS było ich 10%)
- w szkolnej zerówce (154, czyli 36%).

1. Porównanie poglądów na edukację rodziców dzieci urodzonych w 2004 r., które we wrześniu 2010 r. edukowały się w przedszkolu, w klasie I lub w szkolnej zerówce

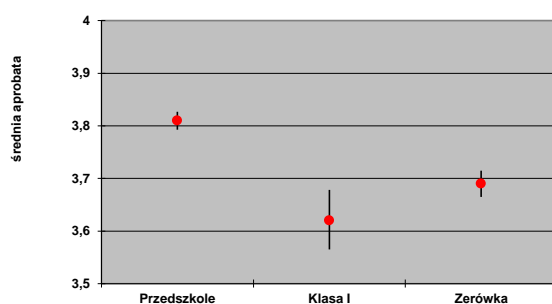
1.1. Zmienna zależna: **ocena poziomu kształcenia w szkolnictwie podstawowym** (pytanie Q10s1)

Wynik (dane ważone zmienną Wa2):

$\chi^2_8 = 38,30$; minus oznacza komórkę, która zawiera istotnie mniej przypadków, niż można by oczekiwać, gdyby obie zmienne były niezależne.

Komentarz: Wśród ocen dominuje ocena „raczej dobry”. Najwięcej negatywnych ocen formułują rodzice, którzy posłali dziecko do klasy I. Wśród rodziców, którzy mają dziecko w przedszkolu, są nadreprezentowane osoby niemające zdania o poziomie kształcenia w szkolnictwie podstawowym. Może to znaczyć, że rodzice mający dziecko w przedszkolu nie poszukują jeszcze informacji o szkołach, uważając za oczywiste, że zostanie tam ono do skończenia 7 lat.

2. Porównanie doświadczeń i osiągnięć dzieci urodzonych w 2004 r., które we wrześniu 2010 r. edukowały się w przedszkolu, w klasie I lub w szkolnej zerówce

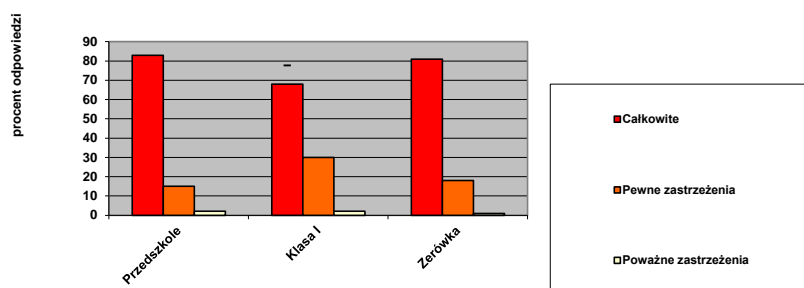
2.1. Zmienna zależna: **zadowolenie, że dziecko chodzi do...** (pytanie Q86, Q87)

Wynik (dane ważone zmienną Wa2):

Komentarz: ogólny poziom zadowolenia z decyzji jest wysoki (średnia wynosi 3,7 w 4-punktowej skali). Tylko 5% respondentów stwierdziło, że gdyby im przyszło jeszcze raz podejmować tę decyzję, to zdecydowaliby inaczej. Odpowiedziało tak 9% rodziców, którzy posłali dziecko do szkolnej zerówki, i tylko po 3% rodziców, którzy posłali dziecko do przedszkola i klasy I.

2.2. Zmienna zależna: **zadowolenie z opieki nad dzieckiem** (pytania Q63 i Q145)

Wynik (dane ważone zmienną Wa2):

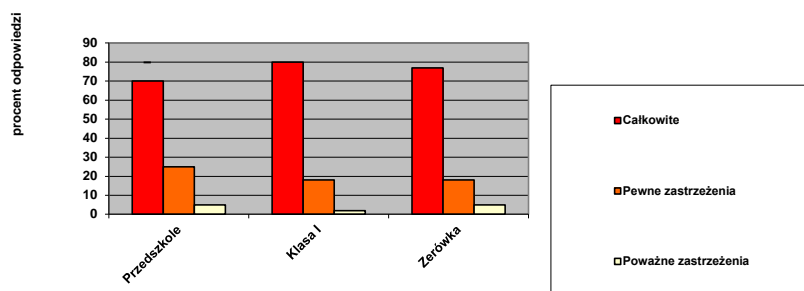
$\chi^2_4 = 6,49$; minus oznacza komórkę, która zawiera istotnie mniej przypadków, niż można by oczekiwać, gdyby obie zmienne były niezależne.

$\chi^2_4 = 6,49$; minus oznacza komórkę, która zawiera istotnie mniej przypadków, niż można by oczekiwać, gdyby obie zmienne były niezależne.

Komentarz: Bezwzględny poziom zadowolenia z opieki nad dzieckiem jest wysoki; odsetek rodziców mających „poważne zastrzeżenia” nie przekracza 2. Rodzice mający dzieci w klasie I są mniej zadowoleni z opieki nad dzieckiem niż rodzice dzieci w przedszkolu i w zerówce.

2.3. Zmienna zależna: **zadowolenie z edukacji dziecka** (pytania Q64 i Q146)

Wynik (dane ważone zmienną Wa2):

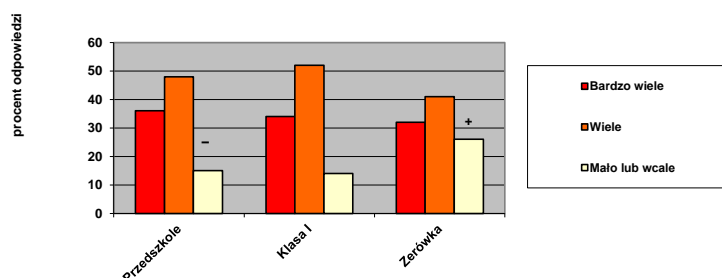

$\chi^2_4 = 3,99$; minus oznacza komórkę, która zawiera istotnie mniej przypadków, niż można by oczekiwać, gdyby obie zmienne były niezależne.

Komentarz: Bezwzględny poziom zadowolenia z procesu edukacji jest wysoki; odsetek rodziców mających „poważne zastrzeżenia” nie przekracza 5. Najbardziej zadowoleni z edukacji dziecka są rodzice mający dzieci w klasie I, najmniej – rodzice dzieci w przedszkolu. W świadomości rodziców przedszkole specjalizuje się w opiece, a szkoła – w edukacji.

2.4. Zmienna zależna: **umiejętności, które zdobyły dzieci w ciągu roku nauki** (pytania Q65 i Q147)

Wynik (dane ważone zmienną Wa2):

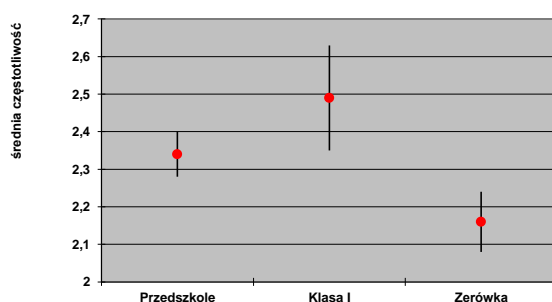

$\chi^2_4 = 8,29$; minus oznacza komórkę, która zawiera istotnie mniej przypadków, a plus – komórkę, która zawiera istotnie więcej przypadków, niż można by oczekiwać, gdyby obie zmienne były niezależne.

Komentarz: Zdaniem rodziców, dzieci w klasie I zdobyły tyle samo nowych umiejętności co dzieci w przedszkolu i więcej niż dzieci w zerówce. Nie ma podstaw, by twierdzić, że nauka w klasie I hamuje rozwój umysłowy sześciolatka. Nie widać powodu, by posyłać dziecko do zerówki zamiast do klasy I.

2.5. Zmienna zależna: **częstotliwość wyprowadzania dzieci na świeże powietrze w okresie zimowym** (pytanie Q60 i Q141)

Wynik (dane ważone zmienną Wa2):

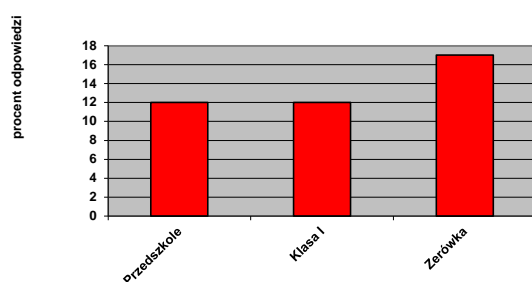

Na osi rzędnych średnia liczba wyjść tygodniowo; różnice nieistotne

Komentarz: Według rodziców najrzadziej wychodzą na świeże powietrze dzieci z zerówki, najczęściej zaś – z klasy I. Ta różnica jest najprawdopodobniej spowodowana tym, że w klasie I są zajęcia wf, a w zerówce nie ma.

2.6. Zmienna zależna: **trwonienie czasu, który mógłby być wykorzystany na rozwój dziecka** (pytania Q66 i Q148)

Wynik (dane ważone zmienną Wa2):

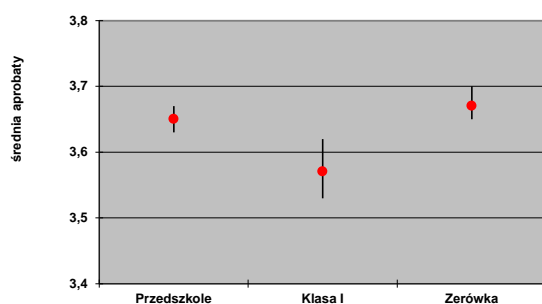

$$\chi^2_2 = 2,15$$

Komentarz: O trwonienie czasu oskarża placówki niewielu rodziców. Przeważają wśród nich rodzice mający dzieci w zerówce.

2.7. Zmienna zależna: **zadowolenie z nauczyciela** (pytania Q70 i Q149)

Wynik (dane ważone zmienną Wa2):

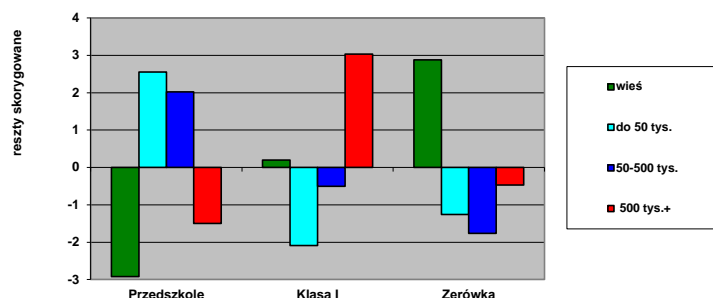

Komentarz: Bezwzględny poziom zadowolenia z pracy nauczyciela jest wysoki (zbliżony do maksymalnej wartości 4). Rodzice mający dzieci w klasie I są nieco mniej zadowoleni z nauczyciela niż rodzice dzieci w przedszkolu i zerówce, ale ta różnica nie jest statystycznie istotna.

3. Porównanie cech demograficznych rodziców dzieci urodzonych w 2004 r., które we wrześniu 2010 r. edukowały się w przedszkolu, w klasie I lub w szkolnej zerówce

3.1. Zmienna zależna: **miejsce zamieszkania** (zmienna Klm6)

Wynik (dane ważone zmienną Wa2):

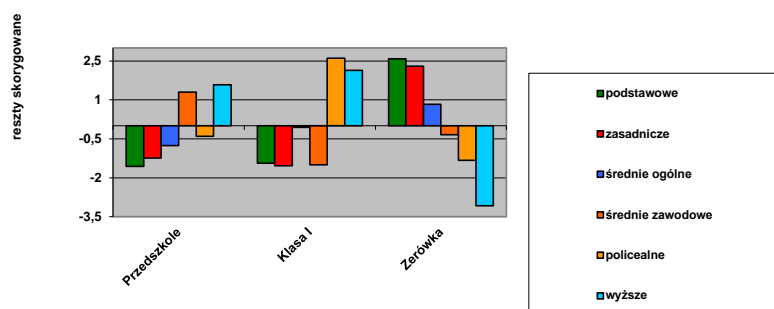

$\chi^2_6 = 23,11$; na osi rzędnych znajdują się reszty standaryzowane podzielone przez ich błędy standardowe.

Komentarz: Wśród rodziców posyłających dziecko do przedszkola są nadreprezentowani mieszkańcy małych i średnich miast. Wśród rodziców posyłających dziecko do klasy I są nadreprezentowani mieszkańcy wielkich miast. Wśród rodziców posyłających dziecko do zerówki są nadreprezentowani mieszkańcy wsi.

3.2. Zmienna zależna: **wykształcenie rodziców** (zmienne Q163 i Q183)

Wynik (dane ważone zmienną Wa2):

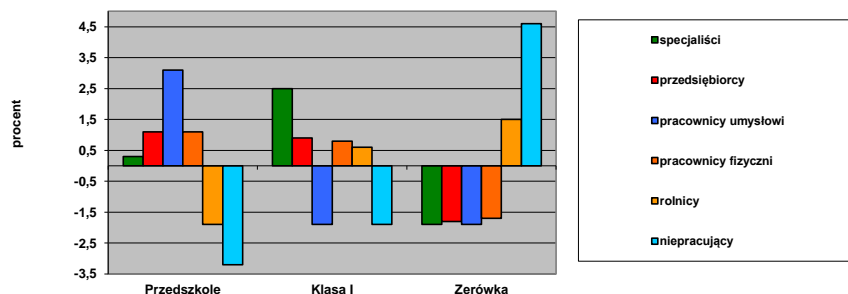

$\chi^2_{10} = 28,37$; na osi rzędnych znajdują się reszty standaryzowane podzielone przez ich błędy standardowe.

Komentarz: Wśród rodziców posyłających dziecko do przedszkola są nadreprezentowane osoby z wykształceniem wyższym i średnim zawodowym. Wśród rodziców posyłających dziecko do klasy I są nadreprezentowane osoby z wykształceniem policealnym i wyższym. Wśród rodziców posyłających dziecko do zerówki są nadreprezentowane osoby z wykształceniem podstawowym, zasadniczym i średnim ogólnym.

3.3. Zmienna zależna: **pozycja zawodowa rodziców** (zmienne Q166 i Q185)

Wynik (dane ważone zmienną Wa2):

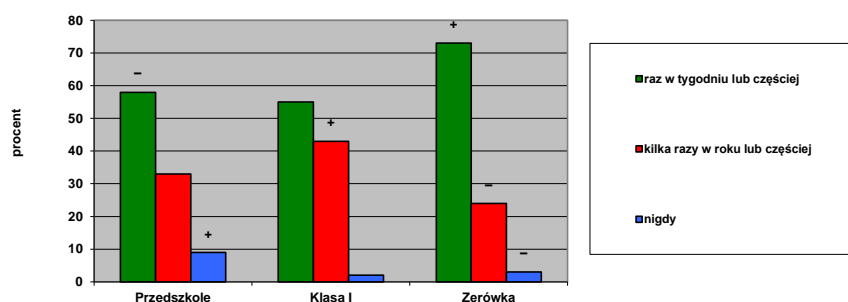

$\chi^2_{10} = 38,04$; na osi rzędnych znajdują się reszty standaryzowane podzielone przez ich błędy standardowe.

Komentarz: Wśród posyłających dzieci do przedszkola nadreprezentowani są pracownicy umysłowi (zatrudnieni w biurach, placówkach handlowych i usługowych), a niedoreprezentowani – rodzice niepracujący (emeryci, renciści, bezrobotni, gospodynie domowe itp.). Wśród posyłających dzieci do klasy I nadreprezentowani są specjaliści (kadra kierownicza, eksperci, twórcy itp.), a niedoreprezentowani – pracownicy umysłowi i niepracujący. Wśród posyłających dzieci do zerówki nadreprezentowani są niepracujący, a niedoreprezentowani – specjaliści, właściciele firm oraz pracownicy umysłowi i fizyczni.

3.4. Zmienna zależna: **udział w praktykach religijnych** (zmienna Q179)

Wynik (dane ważone zmienną Wa2):

$\chi^2_4 = 15,61$; minus oznacza komórkę, która zawiera istotnie mniej przypadków, a plus – komórkę, która zawiera istotnie więcej przypadków, niż można by oczekiwać, gdyby obie zmienne były niezależne.

Komentarz: Wśród posyłających dzieci do przedszkola niedoreprezentowani są regularnie praktykujący, a nadreprezentowani – niepraktykujący. Wśród posyłających dzieci do klasy I są nadreprezentowane praktykujący sporadycznie. Wśród posyłających do zerówki są nadreprezentowane praktykujący regularnie, a niedoreprezentowani praktykujący sporadycznie i niepraktykujący.

CBOS 2011, cd.

W próbkę mamy 50 dzieci, które we wrześniu 2010 r. poszły do klasy I jako sześciolatki, oraz 74 dzieci, które we wrześniu 2010 r. poszły do klasy I jako siedmiolatki.

Czy publiczna szkoła podstawowa położona najbliżej Pana(i) miejsca zamieszkania jest odpowiednio przygotowana do tego, by rozpoczynały w niej naukę dzieci sześciolatnie?

$\chi^2_4 = 15,35$		Sześciolatki	Siedmiolatki	Razem	
Zdecydowanie tak	Liczba	17	19	36	
	Procent	34,0%	25,7%	29,0%	
	Reszta	1,0	-1,0		
Raczej tak	Liczba	21	15	36	
	Procent	42,0%	20,3%	29,0%	
	Reszta	2,6	-2,6		
Raczej nie	Liczba	1	15	16	
	Procent	2,0%	20,3%	12,9%	
	Reszta	-3,0	3,0		
Zdecydowanie nie	Liczba	9	17	26	
	Procent	18,0%	23,0%	21,0%	
	Reszta	-,7	,7		
Trudno powiedzieć	Liczba	2	8	10	
	Procent	4,0%	10,8%	8,1%	
	Reszta	-1,4	1,4		
Razem	Liczba	50	74	124	
	Procent	100,0%	100,0%	100,0%	
Proste: im bardziej nieprzygotowana szkoła, tym więcej siedmiolatków w klasie pierwszej. Niestety, nieprzygotowanie może być zarówno przesłanką decyzji, jak i jej usprawiedliwieniem.					

Moje dziecko bardzo chętnie uczestniczy w zajęciach szkolnych

$\chi^2_3 = 1,28$		Sześciolatki	Siedmiolatki	Razem	
Zdecydowanie tak	Liczba	30	38	68	
	Procent	58,8%	51,4%	54,4%	
	Reszta	,8	-,8		
Raczej tak	Liczba	17	29	46	
	Procent	33,3%	39,2%	36,8%	
	Reszta	-,7	,7		
Raczej nie	Liczba	4	6	10	
	Procent	7,8%	8,1%	8,0%	
	Reszta	-,1	,1		

Zdecydowanie nie	Liczba	0	1	1	
	Procent	,0%	1,4%	,8%	
	Reszta	-,8	,8		
Razem	Liczba	51	74	125	
	Procent	100,0%	100,0%	100,0%	
Efekt nieistotny, ale ze wskazaniem na sześciolatków.					

Moje dziecko początkowo chętnie uczestniczyło w zajęciach szkolnych, ale potem straciło entuzjizm

$\chi^2_3 = 11,10$		Sześciolatki	Siedmiolatki	Razem	
Zdecydowanie tak	Liczba	5	4	9	
	Procent	10,0%	5,4%	7,3%	
	Reszta	1,0	-1,0		
Raczej tak	Liczba	7	2	9	
	Procent	14,0%	2,7%	7,3%	
	Reszta	2,4	-2,4		
Raczej nie	Liczba	9	27	36	
	Procent	18,0%	36,5%	29,0%	
	Reszta	-2,2	2,2		
Zdecydowanie nie	Liczba	28	41	69	
	Procent	56,0%	55,4%	55,6%	
	Reszta	,1	-,1		
Razem	Liczba	49	74	123	
	Procent	100,0%	100,0%	100,0%	
Sześciolatki znacznie częściej tracą entuzjizm.					

Moje dziecko na ogół nudzi się na lekcjach

$\chi^2_3 < 1$		Sześciolatki	Siedmiolatki	Razem	
Zdecydowanie tak	Liczba	2	3	5	
	Procent	4,1%	4,1%	4,1%	
	Reszta	,0	,0		
Raczej tak	Liczba	4	9	13	
	Procent	8,2%	12,2%	10,6%	
	Reszta	-,7	,7		

Raczej nie	Liczba	21	27	48	
	Procent	42,9%	36,5%	39,0%	
	Reszta	,7	-,7		
Zdecydowanie nie	Liczba	21	34	55	
	Procent	42,9%	45,9%	44,7%	
	Reszta	-,3	,3		
Razem	Liczba	49	74	123	
	Procent	100,0%	100,0%	100,0%	
Ponad 80% dzieci, niezależnie od wieku, nie nudzi się na lekcjach. Odrobinę częściej nudzą się siedmiolatki.					

Prof. Krzysztof Konarzewski

Warszawa, 17 stycznia 2013